

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 12Csp/161/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117219311
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4117219311.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v spore žalobcu: Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, zast. Advokátska kancelária JUD. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, Bratislava, proti žalovanému: O. S. nar. XX.XX.XXXX, bytom X.O. XXXX/XX, R. O., o zaplatenie 10.939,50 eura s príslušenstvom, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 10.939,50 eura, úroky vo výške 6.562,18 eura, úroky z omeškania vo výške 471,07 eura, úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 10.939,50 eura od 25.4.2017 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietá.

Žalobcovi súd priznáva náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 81,86 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 19.5.2017 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 10.939,50 eura, úroku vo výške 6.562,18 eura, úrokov z omeškania vo výške 471,07 eura, úroku vo výške 14,9 % ročne zo sumy 10.939,50 eura od 25.4.2017 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 10.939,50 eura od 25.4.2017 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že uzatvoril so žalovaným dňa 3.5.2013 úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytol žalovanému úver, ktorý mal splácať v dohodnutých splátkach, svoj záväzok splnil len čiastočne, dostal sa do omeškania, žalobcovi vznikol nárok požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva.

2. Súd vo veci pojednával v súlade s § 180 CSP v neprítomnosti strán sporu a vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a to žalobou, stavom úveru, upozornením na splatenie dlžnej sumy, sadzovníkom poplatkov, výzvou na úhradu, úverovou zmluvou, všeobecnými obchodnými podmienkami, prehľadom splátok a zistil tento skutkový a právny stav:

3. Medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 3.5.2013 uzatvorená Zmluva o úvere lepšia splátka, na základe uvedenej zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 11.000 eur, ktorý bol úročený úrokovou sadzbou vo výške 14,9 % ročne, žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splácať v 120 splátkach po 194,74 eura k 25 - temu dňu v mesiaci, počnúc prvou splátkou 25.6.2013 a dátum konečnej splatnosti bol 25.5.2023, RPMN bola dojednaná vo výške 16,98 %, priemerná RPMN vo výške 12,92 %. Celková výška nákladov 10.853,81 eura. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky a sadzovník poplatkov.

4. Žalovaný nesplácal poskytnutý úver riadne a včas v zmysle dojednaného splátkového kalendára, svedčí o tom výpis z účtu - aktuálny stav úveru ku dňu 24.4.2017. Výzvou zo dňa 28.4.2014 bol vyzvaný k zaplateniu dlžnej časti úveru, bol upozornený, že inak môže banka vyhlásiť predčasnú splatnosť celého úveru, výzvou zo dňa 15.5.2014 bol vyzvaný na predčasné splatenie úveru, úverová pohľadávka sa stala predčasne splatnou v celom rozsahu k 15.5.2014, mal ju uhradiť v lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy, výzva mu bola doručená do vlastných rúk, neprevzal si ju v odbernej lehote.

5. Žalobca od žalovaného požadoval zaplatenie sumy 10.939,50 eura, čo je dlžná istina, úrok vo výške 6.562,18 eura, úroky z omeškania vo výške 471,07 eura, úrok vo výške 14,9 % ročne zo sumy 10.939,50 eura od 25.4.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 10.939,50 eura od 25.4.2017 do zaplatenia.

6. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

7. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

8. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

9. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

10. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

11. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

12. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

13. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákona dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

15. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákona ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

18.Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/ 2010 Z.z., spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19.Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

20.Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

21. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

22. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver, úverovú zmluvu súd posúdil ako o spotrebiteľskú zmluvu. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52 a nasl. O spotrebiteľskú zmluvu sa jedná v tom prípade, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z.z.. Do Občianskeho zákonníka bola spotrebiteľská zmluva zakomponovaná novelou č. 150/2004 účinnou od 01.04.2004 a režim typových zmlúv bol do nášho právneho poriadku zavedený novelou Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 310/1999 Z.z. účinnou od 01.01.2000. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jeho zmeny. Základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú absolútne neplatné, a teda nie je potrebné, aby sa ich neplatnosti spotrebiteľ dovolával. I v prípade spotrebiteľských vzťahov vzniknutých pred nadobudnutím účinnosti zákona, ktorý bol režim spotrebiteľských zmlúv do nášho právneho poriadku transformovaný, je treba zabezpečiť právnu ochranu i v týchto prípadoch, nakoľko materiálne nahliadané pozícia kontrahenta uzatvárajúceho zmluvu pred nadobudnutím účinnosti zákona sa nijako nelíši od spotrebiteľa uzatvárajúceho zmluvu už v režime spotrebiteľských zmlúv, to znamená, že práva dodávateľa vzniknuté na základe zmluvných podmienok, ktoré by mali podľa neskoršej právnej úvahy povahu tzv. neprijateľných, resp. neprimeraných podmienok a ktoré by tak boli s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v platnom znení ex lege neplatné, nemôžu v zmysle ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 265 Obchodného zákonníka používať právnu ochranu (nález Ústavného súdu ČR sp. zn. 1.ÚS 342/2009, uznesenie KS v Žiline sp. zn. 9Co 236/2010 zo dňa 30.08.2010, uznesenie KS Prešov z 30.09.2009 sp. zn. 7 CoE 34/2009, rozhodnutie KS v Nitre z 10.02.2009 sp. zn. 6Co 254/2008). Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam treba na zmluvu účastníkov pozeráť ako na spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia § 52 a nasl. OZ. Vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa ako aj vzhľadom na tzv. formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, je potrebné na tento právny vzťah aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa § 23a) ods. 2 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa sa na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka použijú primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka (rozsudok KS Žilina z 30.09.2010 sp. zn. 9Co 312/2010, rozsudok KS Žilina z 13.10.2010 sp. zn. 7Co 284/2010).

23.S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia mal súd za preukázané, že žaloba bola podaná sčasti dôvodne, pretože došlo k riadnemu a platnému uzatvoreniu zmluvy o úvere, pre nesplácanie úveru v dohodnutých splátkach, žalobca vyzval žalovaného na predčasné splatenie úveru. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 11.000 eur, prestal dohodnuté splátky úveru uhrádzať a dlžná istina ku dňu predčasného zosplatnenia úveru predstavovala nesplatenú časť úveru 10.939,50 eura, úroky vo výške 6.562,18 eura, úroky z omeškania vo výške 471,07 eura. Súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 10.939,50 eura, úrokov vo výške 6.562,18 eura, úrokov z omeškania vo výške 471,07 eura. Súd priznal žalobcovi aj nárok na úrok z omeškania s poukazom na § 517 OZ a to vo výške 5,25 % ročne z dlžnej sumy 10.939,50 eura - z istiny od 25.4.2017 do zaplatenia, pričom počiatok omeškania je deň nasledujúci po dni dokedy bol úrok z omeškania vyčíslený, pričom výška úroku z omeškania je v súlade s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. Súd nepriznal žalobcovi nárok na úrok vo výške 14,9 % ročne zo sumy 10.939,50 eura od 25.4.2017 do zaplatenia a v tejto časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú, keď si žalobca uplatňoval zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, pretože z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98 vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Na tomto výklade a ustálenej súdnej praxi nič nemení ani zákon o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého spotrebiteľ má povinnosť uhradiť úrok len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia.

Toto ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch má na mysli situáciu, kedy spotrebiteľ - dlžník svoj dlh riadne spláca a toto ustanovenie vymedzuje celkovú dĺžku obdobia, počas ktorého má dlžník ako spotrebiteľ povinnosť platiť úroky.

Nič to však nemení na situácii, že pokiaľ veriteľ (v danom prípade žalobca) pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru.

Preto súd dospel k záveru, že nie je možné priznať úroky z úveru v čase po splatnosti celého úveru, pokiaľ tu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, tak ako to vyplýva z citovaného uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/98. Tu súd príkladmo poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre s obdobným právnym názorom v súvislosti s uplatňovaným úrokom po zosplatnení úveru napr. 6Co/183/2017 zo dňa 28.2.2018, 5Co/25/2017 zo dňa 31.1.2018, 9Co/160/2017 zo dňa 25.1.2018. Pokiaľ žalobca tvrdí, že po zosplatnení dlhu má nárok na dojednaný úrok, súd poukazuje na to, že dohodnuté úroky z poskytovaných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Uvedené rozhodnutie akceptoval i Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18. 09. 2012. K záveru súdov, že: "...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a nie úrokov z úveru" ústavný súd nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu. Pokiaľ žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom dňom 16.9. 2015, týmto svojím jednostranným právnym úkonom zásadne zmenil pôvodne dohodnutý úverový vzťah a zmluvné úroky a úroky z omeškania sú síce obe príslušenstvom pohľadávky, ale majú odlišné funkcie, keďže zmluvné úroky sú odmenou (cenou) za užívanie istiny a úroky z omeškania predstavujú zákonom stanovenú sankciu za omeškanie s platením istiny, na rozdiel od zmluvných úrokov ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dojednané. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na základnú charakteristiku úverového vzťahu, keď v dôsledku uzatvorenia zmluvy o úvere dochádza u veriteľa k stavu absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia, za čo mu prináleží zmluvne dojednaný úrok, ktorý predstavuje cenu peňazí, t. j. odplatu za to, že veriteľ počas trvania zmluvného vzťahu nemá istinu úveru v dispozícii a nemôže s ňou nakladať a produkovať zisk. Tento absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok dojednaný v zmluve, ktorý je splácaný spolu so splátkami úveru. V prípade, ak dôjde k predčasnému alebo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru na základe jednostranného úkonu veriteľa, v dôsledku ktorého dôjde k zmene pôvodného úverového vzťahu, vznikne (tak, ako sa stalo aj v danej veci u žalobcu) nárok

na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru, to znamená, že veriteľ má právo získať okamžite celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, s ktorou môže disponovať. Tým teda stráca nárok veriteľa na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Naproti tomu, v dôsledku tohto jednostranného právneho úkonu veriteľa, dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba, a teda užívať a splácať ich postupne v splátkach a vznikne mu povinnosť uhradiť celú požičanú sumu spolu s kapitalizovaným úrokom ku dňu zosplatnenia. Pokiaľ si dlžník nesplní svoju povinnosť vrátiť požičané prostriedky, má veriteľ možnosť vymáhať si celú zosplatnenú pohľadávku (úver) a dlžník, ktorý nesplní povinnosť vrátiť zosplatnenú pohľadávku, sa dostáva do omeškania a je povinný uhradiť veriteľovi aj úrok z omeškania. V opačnom prípade by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Za takejto situácie by nastal stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo. Podľa názoru súdu, len do oprávnenej držby požičaných finančných prostriedkov, a teda do mimoriadneho zosplatnenia celého úveru v danej veci bolo možné požadovať úrok z úveru a po zosplatnení pohľadávky má veriteľ (žalobca) právo iba na úrok z omeškania a nemá už nárok na zmluvne dojednaný úrok.

24.O trovách konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP tak, že v konaní čiastočne úspešný žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu Výpočet náhrady trov konania je nasledovný: žalobcovi bola priznaná suma 17.972,75 eura /10.939,50 eura + 6.562,18 eura + 471,07 eura/, zamietnutá bola žaloba v časti uplatneného úroku vo výške 14,9 % ročne zo sumy 10.939, eura od 25.4.2017 do zaplataenia, pričom pre výpočet trov konania súd počítal s dátumom 2.5.2018 - rozhodnutie vo veci, potom príslušenstvo je suma 1.630 eur /14,9 % ročne zo sumy 10.939,50 eura za obdobie od 25.4.2017 do 2.5.2018/. Úspech žalobcu predstavuje 90,93 % a úspech žalovaného je 9,07 % , potom žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 81,86 % /90,93 % - 9,07 % = 81,86 %/ O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Nitre prostredníctvom Okresného súdu Nitra (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.